

21 Απριλίου 1967

Η νύχτα των τανκς

Στις εκλογές της 16^{ης} Φεβρουαρίου 1964, ο Γεώργιος Παπανδρέου σχημάτισε ισχυρή κυβέρνηση κερδίζοντας το 52,72% των ψήφων και εκλέγοντας 171 βουλευτές. Στις 6 Μαρτίου, πέθανε ο βασιλιάς Παύλος και στο θρόνο ανέβηκε ο Κωνσταντίνος Β'. Άρχισε ένας καβγάς, γύρω από το αν η Φρειδερίκη θα ονομαζόταν στο εξής βασιλομήτωρ ή βασίλισσα μητήρ. Συνεχίστηκε με το αν ο στρατός ανήκε στον βασιλιά ή στο κράτος και κορυφώθηκε με το αν ο υπουργός Εθνικής Άμυνας μπορούσε να αντικατασταθεί ή όχι. Μια σκευωρία εξυφάνθηκε γύρω από την υπόθεση ΑΣΠΙΔΑ. Φρειδερίκη και Κωνσταντίνος μεθόδευσαν την ανατροπή της κυβέρνησης, με τον εξαναγκασμό του Γεωργίου Παπανδρέου σε παραίτηση, στις 15 Ιουλίου του 1965. Αντί να προκηρυχτούν νέες εκλογές, τα ανάκτορα προχώρησαν στη δημιουργία κυβέρνησης αποστατών από την Ένωση Κέντρου που θα στηριζόταν στις ψήφους της ΕΡΕ.

Ξέσπασαν διαδηλώσεις, πορείες, συγκρούσεις με την αστυνομία, δολοφονήθηκε ο σπουδαστής Σωτήρης Πέτρουλας (21.7.1965) και η Αθήνα γνώρισε την αναταραχή που πήρε το όνομα «Ιουλιανά». Η πρώτη κυβέρνηση των αποστατών, με πρωθυπουργό τον Γεώργιο Αθανασιάδη Νόβα, ορκίστηκε στις 17 του Ιουλίου και καταψηφίστηκε στις 4 του Αυγούστου. Η δεύτερη κυβέρνηση των αποστατών με πρωθυπουργό τον άλλοτ

ε Ελασίτη Ηλία Τσιριμώκο, ορκίστηκε στις 20 του Αυγούστου. Καταψηφίστηκε αλλά οι αποστάτες ήταν τότε περισσότεροι. Ο απαιτούμενος αριθμός που προστέθηκε σ' αυτόν των βουλευτών της ΕΡΕ, εξασφαλίστηκε στην ψηφοφορία για την τρίτη κυβέρνηση των αποστατών. Ήταν του Στέφανου Στεφανόπουλου που ορκίστηκε στις 17 Σεπτεμβρίου. Η χώρα είχε μπει για τα καλά σε μακριά περίοδο ανωμαλίας.

Ένα χρόνο αργότερα, στις 22 Δεκεμβρίου 1966, ορκιζόταν κυβέρνηση υπό τον πρώην διοικητή της Εθνικής τράπεζας Ιωάννη Παρασκευόπουλο. Οι αποστάτες είχαν ανατραπεί.

Φάνηκε πως η χώρα βάδιζε πάλι προς την ομαλότητα. Μια συμφωνία των αρχηγών των μεγάλων κομμάτων, ΕΡΕ και Ένωσης Κέντρου όριζε πως θα αποδέχονταν το αποτέλεσμα των μελλοντικών εκλογών. Η ΕΡΕ ανέτρεψε την κυβέρνηση Παρασκευόπουλου και ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος ανέλαβε πρωθυπουργός, στις 3 Απριλίου 1967. Όμως, και αυτός και ο Γεώργιος Παπανδρέου λογάριζαν χωρίς τα ανάκτορα που οργάνωναν πραξικόπημα. Μια μυστική σύσκεψη στρατηγών, στις 20 Απριλίου 1967, όρισε τη Μεγάλη Τρίτη, 25 του μήνα, ως ημέρα Χ για το πραξικόπημα. Αλλά και οι στρατηγοί λογάριζαν χωρίς τη χούντα των συνταγματαρχών που από καιρό προετοίμαζε το δικό της πραξικόπημα, με τους Γεώργιο Παπαδόπουλο, Νικόλαο Μακαρέζο και (ταξίαρχο) Στυλιανό Παττακό. Βιτρίνα είχαν τον αντιστράτηγο Γρηγόριο Σπαντιδάκη, αρχηγό ΓΕΣ.

Ξημέρωνε 21η Απριλίου 1967, όταν κινήθηκαν τα τανκς. Μέσα σε λίγες ώρες, το πραξικόπημα είχε επικρατήσει. Αρχίζε η μακριά νύχτα της επτάχρονης δικτατορίας. Πρώτο θύμα της ο ελληνικός λαός και η δημοκρατική του ελευθερία. Δεύτερο θύμα της, ο ίδιος βασιλιάς Κωνσταντίνος που την υπόθαλψε.

753 π.Χ.: Σύμφωνα με την παράδοση και κάποιες ιστορικές πηγές, αρχίζει η κτίση της Ρώμης από τον Ρωμύλο. Ολοκληρώθηκε το 749 π.Χ.

1821: Οι Αθηναίοι υψώνουν τη σημαία της επανάστασης κατά των Τούρκων.

1918: Σκοτώνεται σε αερομαχία ο Μάνφρεντ φον Ριχτχόφεν, ο θρυλικός Γερμανός πιλότος του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου που έμεινε γνωστός ως ο «κόκκινος βαρόνος». Προσπάθησε να μετατρέψει τους ουρανούς σε πεδίο ιπποτικών αγώνων και ως τον θάνατό του είχε καταρρίψει 80 αντιπάλους. Ήταν 26 χρόνων.

1926: Γεννιέται η Ελισάβετ Β΄, βασίλισσα της Βρετανίας από το 1952.

1971: Πεθαίνει ο δικτάτορας της Αιτής Φρανσουά «Παπα-Ντοκ» Ντιβαλιέ που κυβέρνησε τυραννικά από το 1957 με την βοήθεια των παρακρατικών Τοντόν Μανκούτ. Είχε γεννηθεί το 1909.

1992: Πρώτη εκτέλεση θανατικής ποινής στην Καλιφόρνια μετά από 25 χρόνια: Ο Ρόμπερτ Άλτον Χάρις, καταδικασμένος για διπλό φόνο, πεθαίνει σε θάλαμο αερίων.

1996: Ο κεντροαριστερός συνασπισμός της «Ελιάς» κερδίζει τις εκλογές στην Ιταλία.

2002: Με διαφορά 200.000 ψήφων, ο ακροδεξιός Λεπέν κερδίζει από τον σοσιαλιστή πρωθυπουργό Λαϊονέλ Ζοσπέν τη δεύτερη θέση στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών και αποκτά το δικαίωμα να αντιμετωπίσει τον πρόεδρο Σιράκ στην ψηφοφορία του δεύτερου γύρου. Ο Ζοσπέν δηλώνει ότι αποχωρεί από την πολιτική.

2004: Με ψήφους 153 έναντι 68, η Βουλή του Καναδά αναγνωρίζει την γενοκτονία των Αρμενίων από τους Τούρκους το 1915 και την χαρακτηρίζει ως έγκλημα κατά της ανθρωπότητας.

2010: Καταδικάζεται σε 25 χρόνια κάθειρξη ο 82χρονος άλλοτε δικτάτορας της Αργεντινής (1976 – 1983), Ρεϊνάλντο Μπινιόνε. Κρίθηκε ένοχος για ηθική αυτουργία στην εξαφάνιση 30.000 αντιφρονούντων και στην κλοπή 500 βρεφών που δόθηκαν αργότερα για υιοθεσία.

Η 21^η Απριλίου στον πολιτισμό

21 Απριλίου 1910

Ο Μαρκ Τουέιν

Έκανε τα πάντα στη ζωή του: από καπετάνιος ποταμόπλοιου στο Μισισιπή μέχρι και χρυσοθήρας στη Νεβάδα, στρατιώτης των Νότιων, γραμματέας του αναπληρωτή κυβερνήτη της Νεβάδα, ανταποκριτής στα νησιά Σάντουιτς. Αλλά ήταν με τον Τομ Σόγιερ που κατέκτησε τη δόξα. Μαρκ Τουέιν ήταν το λογοτεχνικό ψευδώνυμο του Σάμιουελ Λάνγκχομ Κλίμενς, Αμερικανού συγγραφέα που γεννήθηκε στο Μισούρι στις 30 Νοεμβρίου 1835. Ήταν όταν δούλευε καπετάνιος σε ποταμόπλοιο που απέκτησε το παρωνύμιό του: «mark twain» φώναζε ο υπεύθυνος για τη μέτρηση του βάθους του νερού και σήμαινε «σημάδι 2 οργιών». Μετά από ένα ταξίδι στην Ευρώπη και την Παλαιστίνη δημοσίευσε ένα χιουμοριστικό ταξιδιωτικό βιβλίο, *Innocents Abroad* (1869) και εξέδωσε ένα περιοδικό στο Μπούφαλο, όπου και παντρεύτηκε μια πλούσια γυναίκα. Τελικώς εγκαταστάθηκε στο Χάρτφορντ του Κονέκτικατ και μετά από μια αποτυχημένη εκδοτική απόπειρα, ασχολήθηκε με τη συγγραφή. Έγραψε δυο κλασικά μυθιστορήματα, «Οι περιπέτειες του Τομ Σόγιερ» (1876) και «Οι περιπέτειες του Χάκλμπερι Φιν» (1884) καθώς κι άλλα μικρότερα. «Ο Τομ Σόγιερ είναι όλα τα παιδιά που γνώρισα ή θυμάμαι», έλεγε. Ο Άγγλος συγγραφέας Ράντγιαρντ Κίπλινγκ τον περιγράφει ως έναν άνδρα με εντυπωσιακά μάτια, λιονταρίσια χαίτη με μπούκλες, καφετί μουστάκι που σκέπαζε το λεπτό του στόμα, ένα χέρι τετράγωνο και δυνατό που έσφιγγε το δικό μου και η πιο ήρεμη, αργή και ισορροπημένη φωνή του κόσμου. Πέθανε τιμημένος στις 21 Απριλίου 1910.

1699: Πεθαίνει ο Ιωάννης Ρακίνας, ένας από τους μεγαλύτερους Γάλλους ποιητές και θεατρικούς συγγραφείς. Είχε γεννηθεί το 1639.

1816: Γεννιέται η Σαρλότ Μπροντέ, η μεγαλύτερη από τις τρεις αδελφές της γνωστής λογοτεχνικής οικογένειας. Γνωστή από το μυθιστόρημά της «Τζέιν Έιρ». Πέθανε το 1855.

1918: Πρεμιέρα (στην Πετρούπολη) της Πρώτης Συμφωνίας (Κλασικής) του Σερκέι Προκόφιεφ με διευθυντή τον συνθέτη.

1946: Πεθαίνει ο Τζων Μείναρντ Κέινς, Άγγλος οικονομολόγος και δημοσιογράφος, ιδρυτής μιας ολόκληρης σχολής οικονομικής σκέψης, που δικαιολογούσε τον ελεγχόμενο κρατικό παρεμβατισμό. Μεταξύ άλλων διατύπωσε την θεωρία για τα αίτια της παρατεταμένης ανεργίας.

1960: Η νέα πόλη Μπραζιλια ανακηρύσσεται πρωτεύουσα της Βραζιλίας.

1963: Πρώτη μαραθώνια πορεία Ειρήνης με επικεφαλής τον ανεξάρτητο βουλευτή της αριστεράς, Γρηγόρη Λαμπράκη.

2010: Σε ηλικία 89 χρόνων, πεθαίνει ο Χουάν Αντόνιο Σάμαραγκ, πρόεδρος τη Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (1980 – 2001), όταν η Αθήνα πήρε το χρίσμα για τη διοργάνωση της Ολυμπιάδας του 2004. Ήταν ο μακροβιότερος πρόεδρος της ΔΟΕ, μετά τον Πιέρ ντε Κουμπερτέν (1986 – 1925).

2017: Σε ηλικία 66 χρόνων, πεθαίνει ο δημοφιλής ηθοποιός κωμωδιών και επιθεωρήσεων,

Στάθης Ψάλτης. Είχε γεννηθεί το 1951.

2022: Σε ηλικία 92 χρόνων, πεθαίνει στο Παρίσι ο σκηνοθέτης και ποιητής Ροβήρος Μανθούλης.